

Onderwijs aan het Jonge Kind op CBS Het Bakken

Spelen = Leren

*In dit document leggen wij vast vanuit welke visie wij ons onderwijs aan het jonge kind vorm
willen geven en hoe dit in de praktijk uitgewerkt wordt.*

Inhoudsopgave

Onze visie op het onderwijs aan het jonge kind	3
Aandacht voor verschillen in gemengde groepen	4
Leerlingvolgsysteem KIJK!, Cito en Leerunie	4
Gesprekken met ouders en kijkochtenden	5
Werken met tussendoelen in de onderbouw	6
Organisatie van ons onderwijs	7
Zelfstandig en thematisch werken in hoeken	8
Procedure verlengen/versnellen	9
Bijlagen	10

Onze visie op het onderwijs aan het jonge kind

Ons motto is: *Samen leven-Samen leren.*

Samen leven betekent voor ons dat de school een plek is waar ieder kind zich gekend mag weten en volwassenen en kinderen op een respectvolle manier met elkaar omgaan. Hierbij hoort een veilig pedagogisch klimaat met duidelijke normen en waarden, respectvolle relaties en vertrouwen in de mogelijkheden van kinderen.

Samen leren betekent dat we uit elk kind het beste willen halen en het als onze opdracht zien om elk kind zoveel mogelijk te leren, uit te dagen en te begeleiden op zowel cognitief, sociaal als creatief gebied. Samen leren is ook samenwerken. Oudere kinderen worden regelmatig ingeschakeld om jongere kinderen te begeleiden.

Wanneer een kleuter op onze school binnenkomt, willen wij allereerst veiligheid, warmte en geborgenheid bieden; een veilige basis van waaruit hij of zij zich kan ontwikkelen. Een kind dat zich thuis voelt op school zal zich vrij, nieuwsgierig en ondernemend gedragen. Het is klaar voor nieuwe uitdagingen!

De ontwikkeling van jonge kinderen is een groot samenhangend geheel. Het kind groeit op zowel fysiek, intellectueel als persoonlijk vlak. Spel is voor jonge kinderen de natuurlijke manier om de wereld te verkennen en staat dan ook aan de basis van ons onderwijs aan de kleuters. We werken met thema's die aansluiten bij- en hun beginpunt hebben in de belevingswereld van het jonge kind. De leerkracht zorgt voor een rijke speel-leeromgeving met betekenisvolle en uitdagende activiteiten waarbij de kinderen actief en betrokken bezig zijn. De leerkracht houdt daarbij de doelen in het oog: het spelen en leren moet betekenisvol én zinvol zijn.

Niet alleen de doelen van de methode of de leerkracht staan centraal, ook het kind zelf stelt vragen die het onderwijsaanbod bepalen. Het onderwijs is een interactief proces en komt zoveel mogelijk samen met de kinderen tot stand. We vinden het belangrijk kinderen te begeleiden naar zelfstandigheid en eigen verantwoordelijkheid.

Het is belangrijk de ontwikkeling van ieder kind zorgvuldig in kaart te brengen. Gerichte observaties van de leerkracht zijn daarbij ons uitgangspunt. Naar aanleiding van deze observaties kunnen we het aanbod aan het kind en de groep aanpassen.

Een goede samenwerking tussen leerkracht en ouders is van groot belang voor de ontwikkeling van het jonge kind. We beginnen de schoolloopbaan van het kind daarom altijd met een entreegesprek en hebben vervolgens regelmatig voortgangsgesprekken met de ouders.

Aandacht voor verschillen in gemengde groepen.

De kleuters op Het Baken worden in wat we noemen “gemengde” kleutergroepen opgevangen. Als een kind 4 jaar wordt komt het in een 1-2 combinatie waar kinderen zitten van 4,5 en 6 jaar. Binnen de groep wordt rekening gehouden met verschillende ontwikkelingsniveaus, kunnen jongsten van oudsten leren en is het aanbod afgestemd op de zone van de naaste ontwikkeling. De leerkrachten in de kleuterbouw zijn deskundig in het herkennen van kleuters met een ontwikkelingsachterstand of een ontwikkelingsvoorsprong. Zij zullen op basis van observaties de begeleiding van en het aanbod aan het kind altijd afstemmen op het ontwikkelingsniveau en de onderwijsbehoefte.

Leerlingvolgsysteem KIJK!, Cito en Leeruniek

Op Het Baken gebruiken we het leerlingvolgsysteem KIJK! om de kinderen in de groepen 1 en 2 te volgen op ontwikkelingslijnen en leerlijnen. Ook nemen we in de kleuterperiode eenmalig de Cito Taal voor Kleuters en Rekenen voor Kleuters af. Tevens houden wij voor elk kind een beheersingslijst bij met daarop kennis over kleuren, getallen, letters en de kleine motoriek.

In het webbased instrument KIJK! voeren we dagelijks onze observaties in. De registratie wordt twee keer per jaar vastgezet en geprint. Dit is de rapportage voor de ouders en leidraad voor onze oudergesprekken. De domeinen waarop we observeren en registreren zijn op bestuursniveau vastgelegd en in een aparte bijlage beschreven. (bijlage1)

Citotoetsen

Alle kinderen maken gedurende de kleuterperiode tenminste de CITO M2 toets Taal voor kleuters en Rekenen voor kleuters. Wanneer de leerkracht denkt aan een ontwikkelingsvoorsprong of ontwikkelingsachterstand kan er aanleiding zijn om kinderen door te toetsen of terug te toetsen. Dit wordt vooraf met de intern begeleider en de ouders besproken. We gebruiken de informatie uit de Cito's om Kijk! aan te vullen op o.a. de leerlijn beginnende gecijferdheid en geletterdheid en als onderdeel van de onderbouwing bij verlenging of versnellen.

Aangaande kinderen met een taalachterstand:

- Het kind met een taalachterstand wordt in een voorleesgroepje geplaatst. Dit houdt in dat op dinsdag een prentenboek wordt voorgelezen wat past binnen het thema. Op vrijdag wordt dit boek nogmaals behandeld met inbreng van de kinderen.
- Bij elk thema worden de woordkaarten mee naar huis gegeven.
- Bij elk thema worden er prentenboeken ingesproken die deze kinderen kunnen luisteren.

Wanneer 'Bouw' doen?

(een voorschotbenaderingsprogramma bij het leesproces)

- 1) Als een groep 2 kind op de Cito toets TAAL in januari laag scoort bij de taalitems die met lezen te maken hebben.
- 2) Ook bij een vermoeden van dyslexie.

Leeruniek

In Leeruniek worden de stimulerende en belemmerende factoren, onderwijsbehoeften en bijzonderheden van elk kind gezet.

Gesprekken met ouders en kijkochtenden

Wennen van nieuwe kleuters:

Ouders van nieuwe kleuters krijgen met 3 jaar en 10 maanden een brief thuis waarin staat dat er afspraken gemaakt mogen worden voor hun kind om op school te gaan wennen. Dit mogen de kinderen 5 weken voor hun 4e verjaardag en dan 10 dag(en)delen.

Entreegesprek: in of na de wenperiode, kort na de vierde verjaardag

Voorafgaand aan het entreegesprek vullen de ouders het entreeformulier in. Dit formulier is leidraad voor het gesprek. Er is op dat moment gelegenheid voor een uitgebreidere kennismaking met de ouders en de basiskenmerken van het kind worden besproken. (bijlage2)

Voortgangsgesprekken

Twee keer per jaar krijgen de ouders een uitnodiging voor een gesprek. De momenten zijn gekoppeld aan de registratie momenten in KIJK! We bespreken dan de ontwikkelingslijnen die zijn geobserveerd. Wanneer er vaker een gesprek nodig is (meestal i.v.m. zorgen over de ontwikkeling of het gedrag) kan de ouder of leerkracht daar het initiatief in nemen.

Kijkochtend

Aan het begin van het schooljaar heeft elke kleutergroep kijkochtenden waarvoor de ouders worden uitgenodigd. Aan het einde van deze ochtend krijgen de ouders een blad mee waarop staat omschreven hoe een dag in een kleutergroep eruit kan zien. (bijlage 3)

Werken met tussendoelen in de onderbouw

Laatste ontwikkelingen

Steeds meer wordt er rekening gehouden met de specifieke ontwikkelingsfase van kleuters. Veel kleuterleerkrachten, ontwikkelingspsychologen en deskundigen noemen dat te vroeg formeel leren nadelige effecten kan hebben zij pleiten voor voorwaardenscheppen onderwijs. Wij kiezen er vooralsnog voor hierin een middenweg te kiezen.

KIJK!:

Vertrekpunt basiskenmerken: is het kind nieuwsgierig en ondernemend, heeft het zelfvertrouwen en is het vrij van emotionele belemmeringen? Als dit in orde is, zou het kind zich naar vermogen kunnen ontwikkelen.

Observeren op ontwikkelingslijnen: Welke mijlpalen heeft het kind bereikt? Hoe scheppen we een rijke en uitdagende leeromgeving zodat het kind zich verder kan ontwikkelen?

Kijk! heeft in de beschrijving van de ontwikkelingslijnen sterk rekening gehouden met de huidige inzichten over de ontwikkeling van het jonge kind en de recent geformuleerde tussendoelen (SLO)

Afspraken omtrent doelen:

- Om ons beredeneerde onderwijsaanbod zichtbaar te maken, en te voorkomen dat we wellicht 'blinde vlekken' hebben in ons onderwijsaanbod, gebruiken we bij de planning van onze thema's de overzichten van de rekeninhouden en taalinhouden voor kleuters van SLO. die verwerkt zijn in KIJK!
- We plannen en noteren de doelen die zijn aangeboden in een jaaroverzicht. (bijlage 4)
- We observeren de kinderen met KIJK! in de webbased versie. Hiervoor volgen de leerkrachten scholing.
- Door dagelijkse observaties krijgen we een goed beeld van de ontwikkeling van kinderen en kan er vroegtijdig gesignaleerd worden of er echt sprake is van een ontwikkelingsachterstand of ontwikkelingsvoorsprong.
- Vanuit de individuele observaties genereren we groepsoverzichten die de basis kunnen zijn voor groepsplannen en een beredeneerd aanbod.

Jaarplanning thema's en themavoorbereiding

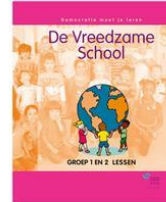
De thema's in de kleuterbouw (deels zijn dit thema's uit Kleuterplein) worden vooraf gepland en gezamenlijk voorbereid.

Hierbij wordt een themavoorbereidingsblad gebruikt (bijlage 6). Omdat de belevingswereld van de kinderen het vertrekpunt is bij een thema, wordt de introductie en uitwerking hiervan altijd zorgvuldig afgewogen en hoeft niet in elke groep hetzelfde te zijn.

Binnen elk thema wordt er gezocht naar een passende excursie, gast in de klas of afsluiting. Ouders worden zoveel mogelijk betrokken bij de invulling en uitwerking van de thema's via de weekbrief en de themabrief.

Er zijn binnen het thema allerlei reken- en taalactiviteiten, muzieklessen, bewegingslessen en Engelse lessen.

Ook worden er Vreedzame Schoollessen gegeven.

Organisatie van ons onderwijs

Op onze school kennen we de volgende bouwen:

Kleuterbouw : groepen 1 en 2 (1/2A, 1/2B en 1/2C)

Onderbouw: groepen 3 en 4

Middenbouw: groepen 5 en 6

Bovenbouw: groepen 7 en 8

Bij de samenstelling van de kleutergroepen wordt gekeken naar de verhouding jongsten en oudsten, jongens en meisjes en onderwijsbehoeften. Instroom kan in alle groepen plaatsvinden.

De specialist Jonge Kind is bouwcoördinator en MT lid en leidt het leerteam Jonge Kind en de bouwvergadering. Functieomschrijving specialist jonge kind:

- deskundige op het terrein van het jonge kind en het onderwijs aan het jonge kind zowel in kennis als in praktisch handelen
- inspirator en verbinder
- beleidsmatig denker
- vernieuwer van onderwijs.

Zelfstandig en thematisch werken in hoeken

Op het Baken werken wij in de onderbouw in 5 verschillende hoeken. In deze hoeken zijn meerdere materialen en werkvormen rondom een ontwikkelingsgebied gecentraliseerd. We kiezen voor deze hoeken om de volgende redenen:

- Duidelijke en aantrekkelijke indeling van het lokaal. Dit heeft een rustige speel- leeromgeving als doel.
- Kinderen werken in groepjes samen: zij moeten onderling afspraken maken, hebben meer mogelijkheden tot samenwerken, kunnen elkaar helpen, etc.
- Materialen en activiteiten kunnen bij elkaar betrokken worden.
- De leerkracht heeft gelegenheid om te observeren, mee te spelen of met een kleine groep te werken.

Korte beschrijving van de hoeken:

- Ontdekplek: In deze hoek ontwikkelen de kinderen hun vaardigheden op het gebied van rekenen en wiskunde. Daarnaast komen natuur en techniek aan bod in de vorm van ontdekkend leren en spelen.
- De taalhoek: Hier ontwikkelen de kinderen hun taalvaardigheid en schrijfvaardigheid. Beginnende geletterdheid en aanvankelijk lezen hebben een belangrijke plaats. Ook werken zij aan hun fijne motoriek, een voorwaarde om later een mooi handschrift te kunnen ontwikkelen.
- Bouwplaats: Op de bouwplaats gaan kinderen aan de slag met constructiematerialen en bouwmaterialen. Zij werken aan ruimtelijk inzicht, planmatig werken, gebruiken hun creativiteit en oefenen hun motorische vaardigheden.
- De spelhoeken: In de spelhoeken draait alles om dramatische expressie. De spelontwikkeling van enkelvoudig spel naar een complexer rollenspel is daarbij belangrijk. Kinderen kunnen zelf een rol aannemen, maar ook manipulerend spel vertonen.
- Atelier: In het atelier ontwikkelen de kinderen hun creativiteit en de fijne motoriek. Ze leren allerlei technieken en materialen te gebruiken en te combineren.

Hoe ziet de speelwerktijd in de ochtend eruit:

- We werken vanuit een thema, samen met de kinderen besproken en uitgewerkt.
- Voor de speelwerktijd bespreekt de leerkracht met de kinderen wat je waar kunt doen. De meeste kinderen gaan aan de slag in bovengenoemde hoeken via een spelkaart (bijlage 6) of via aanwijzingen van de leerkracht.
- De overige kinderen hangen hun kieskaartje op het arbeid naar keuzebord. Daar kunnen zelfstandige activiteiten worden gekozen.
- Tijdens de speelwerktijd loopt de leerkracht een vaste ronde om te helpen, een korte instructie te geven, een spelaanzet te geven, te observeren, mee te spelen etc.
- Eventueel geeft de leerkracht met een signaal aan dat er een periode 'zelfstandig werken' is (uitgestelde aandacht).
- De leerkracht gaat vervolgens 15 minuten met een klein groepje aan de slag en sluit daarna de periode 'zelfstandig werken' af.
- Kinderen die in een hoek aan de gang zijn geweest en daar uitgespeeld/uitgewerkt zijn gaan een spelletje aan de tafel doen.
- Met een signaal, liedje geeft de leerkracht aan dat er over 5 minuten wordt opgeruimd.
- Na deze 5 minuten wordt aangegeven dat er opgeruimd moet worden.
- Wie klaar is met opruimen leest in de kring een boekje.
- Er wordt kort nabesproken: hoe heb je kleine probleempjes opgelost, resultaten worden bekeken en besproken en zijn er vervolgvragen.

Hoe ziet de speelwerktijd in de middag eruit:

Alle kinderen spelen via het arbeid naar keuzebord. De leerkracht heeft ondertussen de mogelijkheid om kinderen hulp te bieden vanuit:

*wat is opgevallen in de kringactiviteiten,

*wat tijdens de observaties in de speelwerktijd is opgevallen.

Procedure verlengen/versnellen

Gedurende de periode dat het kind in de kleuterbouw zit bespreekt de leerkracht de ontwikkeling van het kind met de ouders. Wanneer er zorgen zijn over de ontwikkeling wordt de intern begeleider erbij betrokken.

Wanneer er sprake is van een vertraagde ontwikkeling of sociaal-emotionele belemmeringen wordt dit tijdig besproken. Wanneer er in groep 2 gedacht wordt aan een verlenging in de kleuterbouw zal de procedure verlenging worden toegepast (bijlage 7). Beslissingen over verlengen of versnellen(bijlage 8) worden altijd in samenspraak met de ouders genomen. Hierbij zijn we gericht op een gemeenschappelijk draagvlak van het besluit.

Bijlagen

Bijlage 1:

Invoering KIJK

Met ingang van het schooljaar 2017-2018 observeren we in de kleuterbouw met KIJK! Alle leraren en intern begeleiders in de groepen 1 en 2 volgen een training. De leraren volgen en analyseren systematisch en structureel de ontwikkeling van de kinderen.

We werken digitaal met dit kindvolgsysteem voor kinderen van 0-7 jaar.

Het gaat hierbij om een systeem dat gebaseerd is op observaties en waarbij toetsen voor aanvullende informatie kan zorgen. In het schooljaar 2018-2019 krijgen de leidsters van de peuterspeelzaal van Tinteltuyn ook een training voor het werken met Kijk!. Zo kunnen we een doorgaande lijn realiseren. Bovendien biedt een systeem, dat geschikt is voor genoemde leeftijd, ruimte om de bij jonge kinderen meestal ongelijkmatige en niet lineaire ontwikkeling van kinderen te volgen.

Een goed kindvolgsysteem brengt in kaart hoe het kind zich op de verschillende ontwikkelingslijnen ontwikkelt en waar eventuele aandachtsgebieden zijn. Daarnaast onderhoudt een dergelijk systeem de kennis van de leraar c.q. pedagogische medewerker over ontwikkelingslijnen.

Tevens is een dergelijk kindvolgsysteem belangrijk voor het realiseren van aanbod op maat en de overdracht naar de volgende groep in het licht van doorgaande lijnen.

De ontwikkelingsgebieden die we observeren en registreren zijn:

Sociale en emotionele ontwikkeling

- Zelfbeeld
- Relatie met volwassenen
- Relatie met kinderen

Speelwerkgedrag

- Spelontwikkeling
- Taakgerichtheid en zelfstandigheid

Motoriek

- Grote en kleine motoriek
- Tekenontwikkeling

Zintuiglijke ontwikkeling

- Visuele waarneming
- Auditieve waarneming

Mondelinge taalontwikkeling

Lichaamsoriëntatie

- Ruimtelijke oriëntatie
- Tijdsoriëntatie

Symboolverkenning

- Ontwikkeling van de geletterdheid
- Ontwikkeling van de gecijferdheid

Ontwikkeling van het logische denken

Bijlage 2:

Entreeformulier groep 1- CBS Het Bakken

Naam van het kind:

Geboortedatum:

jongen/meisje:

Groep :

Leerkracht:

Invuldatum:

Dit entreeformulier is bedoeld om informatie te verkrijgen die wij nodig hebben om nieuwe kleuters zo goed mogelijk op te vangen en te begeleiden.

Uiteraard wordt deze informatie vertrouwelijk behandeld. Tijdens het entreegesprek kunt u de antwoorden toelichten.

A. Levensgeschiedenis

Hoe was uw kind als baby en peuter?

Kunt u in een paar steekwoorden uw kind weergeven?

Wat zijn de sterke punten van uw kind?

Zijn er broertjes en zusjes en hoe gaat uw kind daar mee om?

Zijn er bijzondere gebeurtenissen zoals geboorte in het gezin, ziekte, scheiding ouders, verhuizing, sterfgeval etc.?

Op welke peuterspeelzaal/kinderdagverblijf zat uw kind en hoe heeft uw kind dat ervaren?

Is een schriftelijke overdracht uit de voorschoolse periode
Zo ja, graag een kopie afgeven. nee / ja

Heeft uw kind deelgenomen aan een
VVE (voor en vroeg schoolse educatie)-programma nee / ja

Zo ja, welk programma.....

B. Medische gegevens

Is er sprake van bijzondere ziekten?
Informatie: nee / ja

Is er sprake van allergieën?
Informatie: nee / ja

Zijn er dingen die uw kind niet mag eten ?
Informatie: nee / ja

Is uw kind zindelijk? nee / ja

Kan uw kind zich redden bij het aan/uitkleden? nee / ja

Kan uw kind zich redden bij het toiletbezoek? nee / ja

Heeft uw kind alle inentingen tot nu toe gehad? nee / ja

C. Persoonlijke gegevens

Is uw kind driftig? nee / ja

Vertoont uw kind agressief gedrag? nee / ja

Is uw kind over beweeglijk? nee / ja

Is uw kind faalangstig? nee / ja

Is uw kind angstig / teruggetrokken? nee / ja

Huilt uw kind veel ? nee / ja

Eventueel toelichting:

Waarin toont uw kind veel interesse?

D. Opvoedingsgegevens

Zijn er zorgen / problemen in de opvoeding waar u
regelmatig tegen aanloopt? nee / ja

Zo ja, welke.....

Heeft u daar op dit moment hulp bij? nee / ja

Zo ja, welke

E. Taalontwikkeling

Spreekt uw kind Nederlands?	nee / ja
Is er interesse in boekjes bekijken / lezen?	nee / ja
Luistert uw kind al tijdens het voorlezen?	nee / ja
Is uw kind verstaanbaar?	nee / ja
Is uw kind een vrije spreker?	nee / ja
Stottert uw kind?	nee / ja
Is er bij een van de ouders / familie sprake van dyslexie? Zo ja, bij wie?.....	nee / ja
Heeft uw kind logopedie?	nee / ja
Zo ja, bij wie:	

F. Motoriek

Beweegt uw kind zich soepel?	nee / ja
Durft uw kind te klimmen en klauteren?	nee / ja
Kan uw kind al knippen?	nee / ja
Tekent / kleurt uw kind graag?	nee / ja

G. Sociale vaardigheden

Maakt uw kind makkelijk contact met andere kinderen?	nee / ja
Maakt uw kind makkelijk contact met volwassenen?	nee / ja
Speelt uw kind graag samen of liever alleen.....	
Kent uw kind al andere kinderen in de klas.....	

H. Spelontwikkeling

Welk speelgoed is favoriet bij uw kind?.....	
Puzzelt uw kind graag?.....	
Speelt uw kind graag buiten of liever binnen?.....	

I. Verwachtingen

Heeft uw kind er zin in om naar school te gaan? nee / ja

Denkt u dat uw kind het aankan? nee / ja

Denk u dat uw kind moeite heeft met luisteren? nee / ja

Denkt u dat uw kind een voorsprong heeft op enig gebied? nee / ja
Zo ja, op welk gebied?

.....

.....

Komt er hoogbegaafdheid in de familie voor? nee / ja

Zo ja, bij wie?.....

Denkt u dat uw kind een achterstand heeft op enig gebied? nee / ja
Zo ja, op welk gebied ?

.....

Is uw kind in de voorschoolse periode verwezen i.v.m. zorgen over de ontwikkeling?

nee / ja

Zo ja, naar welke instantie.....

Is uw kind getest? nee / ja

Zo ja, waar.....

J. Opvang

Gaat uw kind bij de start op de basisschool gebruik maken van de voor of naschoolse

opvang: nee / ja

Zo ja , op welke dagen ?.....

Bij welke opvang.....

Zijn er nog aanvullende gegevens of opmerkingen die voor ons van belang zijn, dan kunt u dat hieronder kwijt en in het entreegesprek met de leerkracht zo nodig toelichten.

P.S. Denkt u aan het doorgeven van het overdrachtsformulier van de peuterspeelzaal / kinderopvang.

Bijlage 3:

Een dagje in de kleutergroep

Dit blad is om u een indruk te geven hoe een schooldag van een kleuter eruit ziet.

- Als het kind met u binnenkomt tikt het zijn/haar foto aan op het digibord...present!

- We starten met elkaar in de kring: even tijd en aandacht voor elkaar. O.a. kijken we welke dag het is en wat we deze dag gaan doen. Dat zien wij op de dagritmelijn.

- Daarna is er speel-werktijd. Bij het thema waar we aan werken hoort altijd een spelhoek over dit thema. Bij het thema WATER was dat een zwembad.

- Samen met de kinderen wordt zo'n spelhoek ingericht. Hun inbreng is heel belangrijk. Tijdens het spel stuurt de leerkracht hierbij, zodat het kind zich verder kan ontwikkelen. Activiteiten op het gebied van voorbereidend rekenen, lezen en schrijven komen op deze manier spelenderwijs aan bod. In het atelier wordt van alles hiervoor en hierbij gemaakt. Ook worden er spelletjes gedaan en in andere hoeken gespeeld.

- Rond een uurtje of 10.00 gaan we lekker eten en drinken in de kring. Een heerlijk rustig moment waar wordt voorgelezen of naar een muziekje wordt geluisterd.
- Dan wordt er een activiteit in de grote of kleine kring gedaan. In de grote kring zitten alle kinderen en in de kleine kring bv. alleen de 4-jarigen. De activiteit kan iets met rekenen, taal of muziek zijn.

En dan lekker bewegen....buiten of binnen.

Rond een uur of 12.00 gaan we lunchen in de eigen klas en daarna onder begeleiding buiten nog een frisse neus halen.

- In de middag is er weer een kringmoment. Ook komen Engels en De Vreedzame School daar aan bod.

Bijlage 4:

<http://www.kleuterjufineenkleuterklas.nl/search/label/Kleuters>

Via deze link kan je voor 5 perioden in het jaar, te weten:

zomervakantie-herfstvakantie

herfstvakantie-kerstvakantie

kerstvakantie-voorjaarsvakantie

voorjaarsvakantie- meivakantie

meivakantie- zomervakantie

voor steeds 3 leeftijdsgroepen, te weten

3.6- 4.6

4.6- 5.6

5.6- 6.6

doelenlijsten halen. Deze gebruiken wij in de kleutergroepen.

Hieronder 1 van de 15 lijsten.

Groep:

Thema:

Periode: 1. zomervakantie - herfstvakantie

Doelen	Activiteiten	Extra aanbod	Evaluatie
	<i>Basisaanbod</i>	<i>Intensief / verdiept</i>	

Sociaal emotioneel			
Zelfbeeld			
2. Ontdekt verschillen en overeenkomsten tussen zichzelf en de anderen in de groep.			
Relatie met volwassenen			
1. Is sterk gericht op de leraar. De leraar is een belangrijke bron van veiligheid en troost.			
Relatie met andere kinderen			
1. Kijkt veel naar andere kinderen.			
2. Toont belangstelling en sympathie voor andere kinderen.			
8. Denkt en handelt nog vanuit zichzelf wat mag en niet mag.			

Spelontwikkeling			
Taakgericht en zelfstandigheid			
1. Denkt en reageert vooral intuïtief.			
2. Heeft plezier in het leren van nieuwe dingen			
6. Voelt zich op zijn/haar gemak in de eigen groep			
8. Weet dat 'nee' zeggen een reactie oplevert van de ander.			

Motoriek			
Grote motoriek			
1. Kan over een lijn lopen, op tenen staan en lopen			
Kleine motoriek			
3. kan blokken nauwkeurig plaatsen.			
Tekenontwikkeling			
1. Bouwt tekening op met een beperkt aantal vormen (cirkels en lijntjes).			
2. Duidt met eenzelfde vorm verschillende dingen aan (bijvoorbeeld: een kopvoeter stelt de ene keer een dier voor en de andere keer een mens. Symbolisch realisme).			

Rekenen			
Lichaam oriëntatie			
1. Kan de eigen belangrijkste lichaamsdelen (hoofd, mond, oren, ogen, buik, rug, benen, voeten) aanwijzen			
Ruimtelijke oriëntatie			
1. Kan meetkundige begrippen herkennen en toepassen in relatie tot zichzelf en ten opzichte van het eigen lichaam			
1. Kan eenvoudige constructies nabouwen			

Tijd oriëntatie			
7 (her)kent verschillende weerselementen in de seizoenen			
Beginnende gecijferdheid			
1. kan de telrij opzeggen vanaf 1 als liedje of versje			
1. kan kleine hoeveelheden op het oog vergelijken: op 'meer', 'minder', 'meeste', 'evenveel' en vergelijkt grotere hoeveelheden met groot verschil in aantal op het oog op 'meer', 'minder', 'meeste', 'minste			
2. kan omgaan met hoeveelheidsbegrippen meer, minder, meeste, veel, weinig in verschillende betekenisvolle situaties			
1. kan voorwerpen eerlijk verdelen over verschillende kinderen of bakjes			
Logisch denken			
2. ontdekt en vergelijkt met behulp van materiaal tegenstellingen als grootste- kleinste, meeste-minste, veel - weinig			
3. (her)kennen van aspecten als lengte, gewicht, inhoud, geld en tijd die aan de orde komen in betekenisvolle situaties			
1. kan de eigen lengte meten, bijvoorbeeld met behulp van een ander en met streepjes op de muur of een strook			
1. experimenteert met tillen en wegen van verschillende voorwerpen			
1. Speelt situaties na waarin sprake is van kopen en betalen (muntjes geven en spullen daarvoor krijgen), zoals in de winkelhoek.			

Taal			
Visuele waarneming			
1. Kan aantal details aanwijzen op een plaat.			
4. Kan eenvoudige vormen en patronen maken en namaken (rijgen, stempelen, kleuren, mozaïek- en kralenplankfiguren (na)leggen).			
Auditieve waarneming			
1. Kan eenvoudig betekenisvolle opdrachten onthouden en uitvoeren. (geef de			
Mondelinge taalontwikkeling			
1. Heeft een passieve woordenschat van 4000 woorden			
2. Heeft een actieve woordenschat van 2000 woorden.			
1. Kent enkele gespreksregels als stil zijn tijdens het luisteren, de ander uit laten praten.			
2. Stelt vragen om ergens meer over te weten te komen (wie, wat, waar, waarom).			
Geletterdheid			
1. Beleeft zichtbaar plezier aan voorlezen, boeken en rijmpjes			

Bijlage 5:

Vorbereiding van thema

Periode:

Brainstormen met de kinderen:

Brainstormen leerkracht:

Aanbieden vanuit het volgende verhaal

week	dag	bijzonderheden
1		
2		
3		
4		
5		
6		

Spelactiviteiten (huishoek, thematische spelhoek, bouwplaats, spelletjeshoek)

Constructieve en beeldende activiteiten (atelier, rustige/computerhoek)

Grote kringactiviteiten TAAL (gesprek, prentenboek, rijmpje, verhaal, auditieve oef)

activiteit	activiteit
Kleine kringactiviteiten TAAL (klankgebaar, auditieve oef)j/m/o	
activiteit	activiteit
Grote kringactiviteiten REKENEN (getalbegrip, meten, meetkunde)	
activiteit	activiteit
Kleine kringactiviteiten REKENEN (getalbegrip, meten, meetkunde) j/m/o	
activiteit	activiteit

Muziek en drama (liedjes, muzikaal gehoor, dansjes, toneelstukjes)	
Bewegingsonderwijs (spelles, klein materiaal, groot materiaal)	
Uitstapjes/excursie/onderzoek	
<u>TAALdoelen</u>	<u>REKENdoelen</u>
<u>jongsten</u>	<u>jongsten</u>
<i><u>middelsten</u></i>	<i><u>middelsten</u></i>
<i><u>oudsten</u></i>	<i><u>oudsten</u></i>

In het plakboek:

Tekening van de maand.

Kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong:

Bijlage 6:

Spelkaart

Mijn naam:

Thema:

Datum:

Dit heb ik gedaan:

atelier:

rustige hoek:

spelhoek:

leuk

best wel leuk

niet zo leuk

Bijlage 7:

Datum: - -

Beste collega's,

Voor je het weet is het schooljaar weer om en wordt het tijd om te kijken of er nog kinderen zijn waarover je twijfelt wat betreft de doorstroom naar een volgende groep.

Ook dit jaar gaan we het protocol 'Verlengen, doublures, twijfel 'volgen. Dat betekent dat we samen een aantal stappen nemen binnen een afgesproken tijdpad. Hieronder vind je de tijdlijn en wat wanneer gedaan gaat worden. We nemen aan dat jullie al wel signalen aan de ouders hebben afgegeven, wanneer je over een kind twijfelt.

Week ...:

Voor zover dat nog niet nadrukkelijk gedaan is, worden de ouders van de kinderen twijfel over is, of waarvan je zeker weet dat ze gaan verlengen of doubleren, hiervan op de hoogte gesteld en van de te volgen procedure. Kinderen uit okt-dec. die het laatste half jaar niet met groep 2 hebben meegedaan, zijn geen verlengers.

- De leerkrachten geven de namen van de kinderen die gaan verlengen of doubleren, of waar twijfel over is, door aan de IB-ers.
- Voor ieder kind waarbij **twijfel** bestaat over de voortgang, wordt een formulier (formulier twijfel overgang*) ingevuld, waarop je beschrijft waarom je twijfelt of waarom je vindt dat het kind niet naar de volgende groep kan. Ook schrijf je daarbij of je nog meer informatie nodig hebt om te beslissen en welke info dat dan is. Deze formulieren worden (digitaal) aan de IB-er gestuurd.
- Voor de kinderen waarvan je al **zeker weet** dat ze gaan verlengen of doubleren, vul je ook zo'n formulier in, waarin je beschrijft waarom dit besluit genomen is.

Week ...:

- De kleuterbouwleerkrachten vullen voor de twijfelkinderen een 'Protocol groep-3-rijpheid (Pravoo)' in (iedere groep ontvangt een handleiding en invulformulieren).
- De IB-er regelt dat er, zo nodig, een 'Voorwaarden-en Kennistoets' bij de betreffende kleuters wordt afgenomen.
- Alle gegevens worden zo mogelijk opgeslagen in de digitale map: Leerlingenzorg> 'Twijfel verlengen/doubleren ingevuld' of worden op papier ingevuld.
- De IB-er krijgt de papieren of een mail waarin staat dat ze klaar staan in de digitale map.
- De IB-er bekijkt of er nog aanvullende informatie nodig is; dit geldt voor kinderen uit alle groepen.

Week ..(gr 2)en week ..(gr 3-7):

De leerlingen worden besproken door IB/dir met de leerkrachten.

Week .. :

Ouders worden op de hoogte gesteld van het besluit.

Week ...:

Rapporten uit.

- *Je vindt de formulieren ook in de digitale map 'Leerlingenzorg' >'Formulieren' > Verlengen, doublures, twijfel'.*

Bijlage 8:

Checklist voor kleuters met een vermoeden van een ontwikkelingsvoorsprong. Leereigenschappen

	Is snel van begrip
	Maakt grote denk- en leerstappen
	Beschikt over een goed geheugen
	Heeft een brede algemene interesse en kennis
	Beschikt over een groot probleemoplossend vermogen
	Is in staat verworven kennis toe te passen
	Is in staat nieuwe kennis te integreren met oude kennis
	Beschikt over een groot analytisch vermogen

Persoonlijkheidskenmerken

	Is taalvaardig en kan spelen met taal
	Komt met creatieve en originele oplossingen
	Is geestelijk vroegrijp
	Houdt van uitdagingen
	Beschikt over een groot doorzettingsvermogen
	Is perfectionistisch ingesteld
	Is veelal een intuïtieve denker
	Heeft behoefte aan een hoge mate van autonomie
	Beschikt over het vermogen tot (zelf)reflectie
	Is sociaal competent
	Heeft opvallende fijn motorische vaardigheden
	Heeft een opvallende (werk) houding in alles